

یازدهمین کنگره بین‌المللی و شانزدهمین کنگره کشوری

ارتقاء کیفیت خدمات آزمایشگاهی کشور در سالن همایش‌های برج میلاد برگزار شد

آزمایشگاهی‌ها پیش‌تاز در کیفیت خدمات سلامت

یازدهمین کنگره بین‌المللی و شانزدهمین کنگره کشوری ارتقای کیفیت خدمات آزمایشگاهی تشخیص پزشکی ایران در دوره‌ای ۴ روزه از ۳۰ فروردین و همزمان با سالروز تولد حکیم سید اسماعیل جرجانی بنیان‌گذار علوم آزمایشگاه در سالن همایش‌های برج میلاد برگزار شد و تا دوم اردیبهشت‌ماه ادامه داشت.

به گزارش خبرنگار ماهنامه مهندسی پزشکی، در این کنگره که با حضور دست‌اندرکاران علوم آزمایشگاهی کشور برگزار شد، ۱۴۹ استاد در حوزه علوم آزمایشگاهی به سخنرانی پرداختند که در این میان ۵ سخنران خارجی هم حضور داشتند. همچنین در این کنگره از برترین‌های آزمایشگاه‌های کشور، تلاشگران عرصه‌های علمی، اجتماعی، هنر و ادب، جهاد و ایثار و چهره‌های ماندگار و مدرسان نمونه برنامه‌های آموزشی انجمن علوم آزمایشگاهی کشور قدردانی شد.

در مراسم افتتاحیه کنگره ارتقاء کیفیت خدمات آزمایشگاهی که با یادی از مرحوم دکتر محمد تقی‌خانی رئیس چندین دوره کنگره در سالن حافظ برگزار شد، دکتر سید مهدی بوتربی رئیس کنگره شانزدهم کشوری با منحصربه‌فرد خواندن طب آزمایشگاهی گفت: علوم آزمایشگاهی به‌واسطه ورودش در حوزه‌های پیشگیری، تشخیص، درمان و پایش بیماری‌ها، می‌تواند شانه‌به‌شانه پزشکی بالینی حرکت کند. اما متأسفانه دیدگاهی که در حال حاضر وجود دارد این است که آزمایشگاه تشخیص طبی صرفاً جایی برای نمونه‌گیری از بیماران، دادن نمونه‌ها به دستگاه و اعلام

با این اقدامات می‌توانیم امیدوار باشیم که آزمایشگاه‌ها هر چه سریع‌تر جایگاه اصلی خودشان را در نظام سلامت کشور به دست آورند.

در ادامه مراسم افتتاحیه فرصتی دست داد تا دکتر رضا محمدی، دبیر علمی کنگره هم به سخنرانی پرداخته و در جمع محققان، کارشناسان و صاحب‌نظران حوزه علوم آزمایشگاهی، از آمار و ارقام مشارکت آزمایشگاهی‌ها در یازدهمین کنگره بین‌المللی و شانزدهمین کنگره کشوری ارتقاء کیفیت خدمات آزمایشگاهی بگوید. محمدی با اشاره به مشارکت چشمگیر فعالان حوزه علوم آزمایشگاهی در این کنگره گفت: اساتید و محققان داخلی و خارجی ۴۳۹ عنوان مقاله به دبیرخانه کنگره ارسال کردند که از این تعداد ۱۳۱ مقاله در قالب سخنرانی اساتید و ۲۱۲ مقاله در قالب پوستر به علاقه‌مندان این حوزه ارائه می‌شود. همچنین در این کنگره ۴ روزه، ۲۳

نتیجه است. درحالی‌که آزمایشگاه تشخیص طبی محل تولید داده‌هایی است که بعد از پردازش، به اطلاعات ارزشمندی تبدیل خواهند شد؛ اطلاعاتی که می‌تواند باعث ارتقای دانش و علم شوند. به همین دلیل امیدواریم نظام سلامت کشور نیز دقیقاً با چنین دیدی به آزمایشگاه‌های تشخیص طبی نگاه کند.

بوتربی بایان این مطلب که هدف از برگزاری این کنگره‌ها، تولید داده‌ها و اطلاعات به‌روز و ارزشمند است، ادامه داد:

محور کاربردی از جمله اخلاق و حقوق در آزمایشگاه تشخیص پزشکی، علوم انتقال خون، چالش‌های آزمایشگاهی، مدیریت اقتصاد آزمایشگاه تشخیص پزشکی، نقش روش‌های مولکولی و تست‌های ژنتیک در تشخیص بیماری‌ها، تازه‌های تشخیص آزمایشگاهی، نقش آموزش و پژوهش در ارتقاء کیفیت ارائه خدمات آزمایشگاهی تشخیص پزشکی و... گنجانده شده است که در مجموع ۱۴۴ سخنران داخلی و ۵ سخنران خارجی در این محورها به سخنرانی می‌پردازند. برگزاری ۴۰ کارگاه مختلف در عرصه‌های مختلف علوم آزمایشگاهی، برگزاری جشنواره حکیم جرجانی با معرفی برترین‌ها در حوزه آزمایشگاهی و بررسی و معرفی دانشجویان برتر در خصوص ارائه مقاله‌ها، رساله‌ها، عکس‌ها و نقشه‌های مفهومی، از دیگر برنامه‌های کنگره ارتقاء کیفیت خدمات آزمایشگاهی سال ۹۷ است.

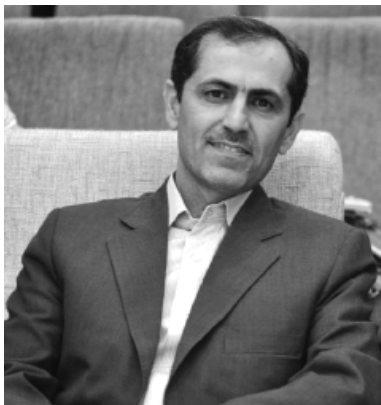
مشاور کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی در ادامه صحبت‌های خود موضوع تعرفه‌ها، نبود تجهیزات نوین در آزمایشگاه‌ها و کم‌بودن بار مراجعه مردم به آزمایشگاه‌ها در مقایسه با سایر کشورها را به‌عنوان مشکلات سد راه فعالان حوزه علوم آزمایشگاهی معرفی کرد و افزود: باید هر چه سریع‌تر نسبت به رفع این مشکلات اقدام و با بهره‌گیری از علم و تجهیزات روز دنیا، زمینه را برای تشخیص‌های دقیق‌تر در آزمایشگاه‌های کشور فراهم کرد. اما با وجود همه این مشکلات، من چشم‌انداز علوم آزمایشگاهی در کشور را روشن می‌بینم؛ چراکه در روزهای سخت‌تر از این هم همکاران ما در حوزه علوم آزمایشگاهی پرچم‌دار کیفیت خدمات بودند و هیچ‌گاه خدمات ارزنده خود را قربانی مشکلات نکردند و به همین دلیل باید به آن‌ها تبریک گفت.

بعد از دکتر زالی، دکتر محمد جهانگیری معاون نظارت و برنامه‌ریزی نظام پزشکی هم دقایقی در جمع فعالان حوزه علوم آزمایشگاهی در یازدهمین کنگره بین‌المللی ارتقاء کیفیت خدمات آزمایشگاهی تشخیص پزشکی به سخنرانی پرداخت و باینان این مطلب که حوزه پاراکلینیک و به‌خصوص آزمایشگاه به دلیل بعد فنی و تجهیزاتی که دارد، بسیار متأثر از نوسانات قیمتی است، افزود: دستگاه‌های سرمایه‌ای و لوازم مصرفی این حوزه بسیار حائز

آزمایشگاهی‌ها پیش‌تاز و پیش‌قراول کیفیت در خدمات سلامت هستند، بیراه نگفته‌ایم؛ چراکه به‌شخصه معتقدم دروازه‌های نوین کیفیت در خدمات سلامت را همکاران ما در علوم آزمایشگاهی باز کرده‌اند. زالی با برشمردن ۳ ضلع مهم آزمایشگاه که نیروی انسانی، تجهیزات و مدیریت است، ادامه داد: امروز زنده‌ترین و سخت‌کوش‌ترین همکاران ما در حوزه پزشکی، در آزمایشگاه‌ها حضور دارند. اما این در حالی است که تکنولوژی‌های علوم آزمایشگاهی در دنیا با سرعت حیرت‌انگیزی در حال پیشرفت است و اگر ما هم می‌خواهیم در این حوزه حرفی برای گفتن داشته باشیم، باید خودمان را با این سرعت تغییرات در دنیا وفق بدهیم. از طرفی باید به این باور برسیم که آزمایشگاه موسسه‌ای زنده و پویا و دارای اصالت وجودی است؛ به همین دلیل باید درست در مقابل سکون و ایستایی و در مدار تغییرات و تحولات قرار بگیرد.

دکتر علیرضا زالی مشاور رئیس مجلس در کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی هم یکی دیگر از سخنرانان مراسم افتتاحیه یازدهمین کنگره بین‌المللی و شانزدهمین کنگره کشوری علوم آزمایشگاهی کشور بود که در ادامه این مراسم پشت تریبون ایستاد و خطاب به فعالان حوزه علوم آزمایشگاهی کشور گفت: بی‌شک یکی از نجیب‌ترین گروه‌ها در حوزه ارائه خدمات سلامت، آزمایشگاهی‌ها هستند که اگرچه با مشکلات بی‌شماری مواجه‌اند، اما نهایت تلاش خود را به کار بسته‌اند و به‌واسطه همین پشتکارشان امروز در حوزه علمی، مهارتی و اندیشه‌ورزی سلامت و بهداشت، جایگاه بسیار خوبی دارند. واقعیت امر این است که امروزه مجموعه خدمات آزمایشگاهی در نقطه متمایزی قرار دارد و دستاوردهای این علم از نظر بالندگی، کیفیت و اصالت خدمات مثال‌زدنی است. به همین دلیل اگر بگوییم علوم

پرداختند. دکتر ونکی که تخصصش علوم آزمایشگاهی بالینی است، با مطرح کردن بندهای ایزو ۱۵۱۸۹ در جمع فعالان حوزه علوم آزمایشگاهی گفت: در چند سال گذشته بحث اخلاق به قدری در جامعه پزشکی دنیا به صورت جدی مطرح شده که در یکی از بندهای اصلی ورژن ۲۰۰۷ ایزو ۱۵۱۸۹، به این موضوع پرداخته شد. اما جالب اینکه این بند در سال ۲۰۱۲ حذف شد و به جای آن در تک تک بندهای الزامات ۱۰گانه و ۱۵گانه مدیریتی تسری پیدا کرد. اما متأسفانه چالشی که ما امروز در مراکز آزمایشگاهی خود با آن دست‌به‌گریبان هستیم، این است که ما در حوزه اخلاق هیچ بیانیه یا دستورالعمل خاصی نداریم و همکاران ما در کنار مباحثی مانند کنترل داخلی، تضمین کیفیت، تفسیر گزارش‌ها و... هیچ آموزشی درباره مباحث اخلاق حرفه‌ای از جمله چگونگی برخورد با بیمار، رازداری، مهارت‌های غیرکلامی و ... نمی‌بینند. این در حالی است که رعایت اخلاق حرفه‌ای در کار ما یک الزام است و بنا به بندهای گنجانده شده در ایزو ۱۵۱۸۹، ما نباید هیچ اقدامی انجام بدهیم که در تضاد با منافع بیمار باشد. ونکی با نام بردن از انجام چکاپ‌های غیرضروری، رعایت نشدن حریم فیزیکی و اطلاعاتی بیمار در آزمایشگاه‌ها و وجود پرونده‌های بیماران روی کامپیوترهایی که همه عوامل بیمارستانی به آن‌ها دسترسی دارند، به عنوان مصادیق تضاد با منافع

هنر و ادب نیز بنا به نظر هیئت‌داوران، مجله آزمایشگاه و تشخیص منتخب شد که در این بخش دکتر سهیلا گلستانی، دکتر نرگس ایران‌منش و دکتر مسعود صفایی جوایز خود را از دست مسئولان برگزارکننده کنگره دریافت کردند.

پایان‌بخش مراسم افتتاحیه، قدردانی از برگزیدگان جشنواره حکیم جرجانی بود. دکتر یوسف پور خوشبخت دبیر جشنواره حکیم جرجانی بابت این مطلب که ششمین جشنواره حکیم جرجانی با مشارکت چشمگیر فعالان حوزه آزمایشگاهی در ۴ محور اصلی کارکنان برتر، مسئولان فنی برتر، شرکت‌های تولیدی، توزیعی و دانش‌بنیان برتر و مقاله‌های برتر برگزار شد، افزود: امسال در محور مسئولین فنی و کارکنان ۳ رتبه اصلی اول تا سوم را انتخاب کردیم. اما در محور مقاله فقط یک مقاله شایسته دریافت رتبه دوم شد و در معرفی شرکت‌های برتر، ۲ شرکت در جایگاه‌های اول و دوم قرار گرفتند.

دکتر پور خوشبخت در ادامه صحبت‌های خود دکتر محمدمهدی اجتهادی، دکتر روح‌الله توده‌زعیم و دکتر محمدرضا بنیادی را به ترتیب به عنوان مسئولین فنی برتر معرفی کرد و از بتول حسینی، کاظم وطن‌خواه ایزدی و عبدالله داوودی به عنوان کارکنان برتر آزمایشگاه‌های کشور نام برد. همچنین در این جشنواره اکرم نجفی رتبه دوم مقاله برتر را به خود اختصاص داد و شرکت‌های پیشتاز طب زمان و پادتن علم به ترتیب شرکت‌های برتر این حوزه معرفی شدند.

اما در حاشیه برگزاری مراسم افتتاحیه کنگره ارتقاء کیفیت خدمات آزمایشگاهی کشور، محور اخلاق و حقوق در آزمایشگاه تشخیص پزشکی هم به عنوان یکی از ۲۳ محور کاربردی گنجانده شده در کنگره برگزار شد که در این محور دکتر مهرداد ونکی و دکتر توماس تمسکه از دانشگاه جان اف کندی ایالت متحده در باب اخلاق و دکتر حسن حسینی و دکتر سعید مهدوی در باب حقوق آزمایشگاهی‌ها به سخنرانی

اهمیت است و اگر ما نتوانیم از نظر علمی این موضوع را به اثبات برسانیم، در درجه نخست مردم و در درجه بعدی جامعه پزشکی ضرر خواهد کرد. به همین دلیل در شورای عالی به دنبال تصویب مصوباتی هستیم که جزو فنی پاراکلینیک و جزو حرفه‌ای آن را از یکدیگر تفکیک کنیم و در حوزه ارزش نسبی خدمات، با درک جایگاه رفیع علوم آزمایشگاهی و پاراکلینیک در تشخیص بیماری‌ها، بحث ارزش نسبی خدمات را که با روشی غلط در سال ۹۳ شکل گرفته، به روشی علمی تبدیل کنیم. بعد از پایان سخنرانی‌های مراسم افتتاحیه یازدهمین کنگره بین‌المللی و شانزدهمین کنگره کشوری ارتقاء کیفیت خدمات آزمایشگاهی تشخیص پزشکی ایران، نوبت به نکوداشت چهره‌های ماندگار و برگزیدگان علمی، اجتماعی، ادبی و هنری حوزه علوم آزمایشگاهی رسید. در این بخش از دکتر حسن بیات به عنوان چهره ماندگار قدردانی شد و دکتر مهرداد ونکی مدرس نمونه برنامه‌های آموزشی انجمن در سال ۹۶ نام گرفت. همچنین در بخش تلاشگران عرصه علم، دکتر احمد میمندی، دکتر سید قاسم مصطفوی و دکتر شهروز همتی برگزیده شدند. دکتر محمد رسول زارعی در بخش تلاشگران عرصه اجتماعی مورد تجلیل قرار گرفت و دکتر سعید صادق، دکتر سید امیر مؤمنی و سردار دکتر احمد عبداللهی با عنوان تلاشگران عرصه جهاد و ایثار به حاضران در کنگره معرفی شدند. در بخش تلاشگران عرصه

وزارت بهداشت باید جای نخبه‌ها باشد؛ جای کسانی که شناخت کافی و وافی از مشکلات جامعه پزشکی به‌ویژه علوم آزمایشگاهی‌ها دارند و می‌توانند برای بهبود اوضاع حوزه سلامت و بهداشت برنامه صحیحی ارائه دهند. کوچک‌سازی دولت و دخالت دولت صرفاً در فضاهایی که بخش خصوصی امکان ورود یا تقاضای ورود به آن‌ها را ندارد هم می‌تواند باعث رونق آزمایشگاه‌ها و رشد فعالان حوزه علوم آزمایشگاهی شود.

مهدوی در پایان صحبت‌هایش به برشمردن حقوق جامعه علوم آزمایشگاهی کشور پرداخت و به نمایندگی از تمامی فعالان این حوزه گفت: تعریف شاخص‌ها و سطح‌بندی ارائه خدمات، تعریف نظام ارجاع، زمان‌سنجی و تعیین واحدهای کاری برای پرسنل، تعریف ضوابط واگذاری آزمایشگاه‌های دولتی به غیردولتی و... حق ما است که امیدواریم هر چه سریع‌تر در سایه فعالیت‌های انجمن و حمایت‌های مسئولان وزارت بهداشت به آن‌ها دست‌یابیم.

ظرفیت دولت برای پرداخت بیمه‌ها و پشتیبانی سیاسی، ۳ جنبه کلیدی در موفقیت نظام سلامت است که امیدواریم هر چه سریع‌تر به آن‌ها دست‌یابیم. دکتر سعید مهدوی نایب‌رئیس انجمن دکترای علوم آزمایشگاهی تشخیص پزشکی هم در تأیید صحبت‌های همکارش گفت: نیاز اصلی و اساسی ما وجود ساختاری منظم در حوزه سلامت است؛ ساختاری که با جابه‌جایی وزرا دستخوش تغییر و تحول نشده و با جدیت پیش برود. همچنین متأسفانه وجود ذی‌نفعان به‌عنوان مجریان طرح‌های مختلف، مانع از اجرای این برنامه‌ها خواهد شد. به‌عنوان مثال کسی که قرار است طرح پزشک خانواده و نظام ارجاع را دنبال کند، خودش پزشکی است که با اجرای این طرح بیمارانش ریزش چشمگیری خواهند داشت! طبیعی است که در چنین شرایطی نمی‌توان نسبت به اجرای طرح‌ها امیدوار بود. ضمن اینکه

بیماران، افزود: جداسازی محل نمونه‌گیری خانم‌ها و آقایان، برخورد مناسب همکار آزمایشگاه با مراجعه‌کننده و حفظ اطلاعات بیمار به‌گونه‌ای که حتی برای انجام کارهای تحقیقاتی بر روی نمونه بیماران، از آن‌ها کسب اجازه کنیم، از جمله اقداماتی است که باعث رعایت اخلاق حرفه‌ای در محیط آزمایشگاه‌ها و در نتیجه ایجاد اعتماد مراجعه‌کنندگان می‌شود.

صحبت‌های ونکی که به اینجا رسید، دکتر حسن حسینی مدیرکل انتقال خون استان البرز پشت تریبون قرار گرفت تا دقایقی هم از حقوق آزمایشگاهی‌ها صحبت شود. حسینی بایان این مطلب که حقوق شهروندی و حقوق اصناف موضوعی است که ریشه در تاریخ ایران باستان دارد، گفت: ۲ هزار و ۵۰۰ سال پیش کوروش برای نخستین بار درباره حقوق شهروندی صحبت کرد و امروز ما می‌بینیم علاوه بر حقوق شهروندی، حقوق صنفی هم مطرح می‌شود.

و ادامه داد: اما متأسفانه باوجود اینکه برای ما آزمایشگاهی‌ها، حقوق مختلفی در قانون اساسی، برنامه ششم توسعه، قانون تشکیل وزارت بهداشت و... در نظر گرفته شده، اما هنوز هم همکاران ما در حوزه علوم آزمایشگاهی چشم‌انداز روشنی از آینده شغلی‌شان ندارند. حتی در سند جامع راهبردی ارائه خدمات آزمایشگاهی هم که در حال تدوین است، چشم‌انداز شغلی ما را ارتقای سطح سلامت جامعه از طریق بهبود خدمات آزمایشگاهی عنوان کرده‌اند که این تعریف به‌هیچ‌وجه دقیق و صریح نیست و نیاز به تغییر دارد.

حسینی در ادامه صحبت‌هایش از مشخص شدن چشم‌انداز و مأموریت آزمایشگاهی‌ها به‌طور دقیق، ایجاد سهولت در کسب‌وکار و کم‌شدن مراحل و زمان صدور مجوزهای آزمایشگاهی و وضع مقررات این حوزه به دست افرادی که با مشکلات آزمایشگاهی‌ها از نزدیک آشنا هستند، با عنوان اصلی‌ترین حقوق فعالان حوزه علوم آزمایشگاهی نام برد و ادامه داد: نگرش‌های فرهنگی،